

לה הבנרה

הבריחה ממרוץ העכברים

נכתב ע"י פאיבי וסאנטארי
תורגם ע"י נועם בן-ארי

המהדורה הפינית המקורית פורסמה באופן אלקטרוני בתאריך 22.1.2005.

תרגום עברי זה פורסם אלקטרונית בתאריך 14.5.2007.

ניתן להדפיס עותק אחד של ספר זה לשימוש אישי ופרטי בלבד. רזולוציית התמונות בקובץ PDF זה הוקטנה כדי שגודל הדואר האלקטרוני המופץ יהיה קטן יותר. תמונות ברזולוציה גבוהה, מוכנות להדפסה, ניתן לקבל מהיוצרים.

פידבק ושאלות ניתן לשלוח לכותבים בדואר אלקטרוני paivisanteri@gmail.com . אנא שלחו את הערותיכם בנוגע לתרגום לנועם בן ארי בדואר אלקטרוני nbenari@gmail.com .

תוכן העניינים

4.....	לקורא
7.....	הקדמה
12.....	היזמות והכמיהה לבטחון של סאנטארי
20.....	פאיבי ועבודה משמעותית
25.....	מירוץ העכברים
41.....	דוגמה
45.....	בריחה
54.....	החיים בחוץ
61.....	צללים בגן העדן
67.....	הסיפור שאינו נגמר
69.....	נספח : רחשבות

לקורא

זהו סיפור מסע של שלושה מסעות שונים.
כולם נקשרים לכל אחד מהאחרים וקורים
באותו מקום, באותו הזמן. הם: המסע לתוך
עצמנו, המסע לצד האחר של העולם, והמסע
למצוא את משמעות החיים מחוץ למירוץ
העכברים. בספר זה אנחנו נגדיר את המושג
"מירוץ העכברים" ונשתמש בו כדי לתאר את
המחשבות הנוכחיות שלנו לגבי משמעות
החיים. כללנו כמה צילומים שנלקחו במסע
שלנו, וכמה שירים. שירים אלו קיבלו
משמעות חדשה לגמרי בשבילנו במציאות
הנוכחית שלנו מחוץ למירוץ העכברים.

ספר זה נולד במיקרה. דנו על כתיבתו אבל
מהר מאד הסקנו שאנחנו לא צריכים לבזבז את הזמן שלנו למאמץ שדומה
למירוץ העכברים. אחר כך כמה מהידידים שלנו החליטו לעשות שינויים בחיים
שלהם. זה גרם לנו לשנות את דעתנו ולכתוב את הספר.

אנחנו מקווים שספר זה יצור דיון פנימי בקורא על המטרות האישיות שלו בחיים
ויוביל לבחינת המניעים האישיים מנקודת מבט קצת יותר אנוכית. בתחילת ובסוף
הספר יש מבחנים שניתן להשתמש בהם בשביל למדוד אושר אישי.

ספר זה מוקדש לראידו, פאיבי, נאנה, וקאטי.

התרגום לאנגלית מוקדש לביל, מרינה, מאדדוג, פדרו, וטום.

מבחן אושר

אנחנו נתחיל עם מבחן שתוכלו להשתמש בו כדי לבדוק עד כמה אתם מאושרים.
נא להשיב לשאלות הבאות בכנות.

1. הדברים הכי חשובים בחיים שלי (נא לרשום מספר המציין משמעות מ 1- עד 6
לכל אחד, כאשר 1 הכי חשוב):

____ הצלחה

____ אתגר בעבודה

____ בית, מכונית, קוטג' קיץ, ודברים אחרים

____ משפחה, ידידים, קולגות

____ פנאי, בילויים, תחביבים

____ כסף, חסכונות, השקעות

2. אם הייתי זוכה בהרבה כסף בהגרלה הייתי:

3. אני אהיה אפילו יותר מאושר בחיים שלי אם:

4. אחרי הפנסיה שלי אני אעשה:

5. הדברים הכי חשובים שיש לי הם :

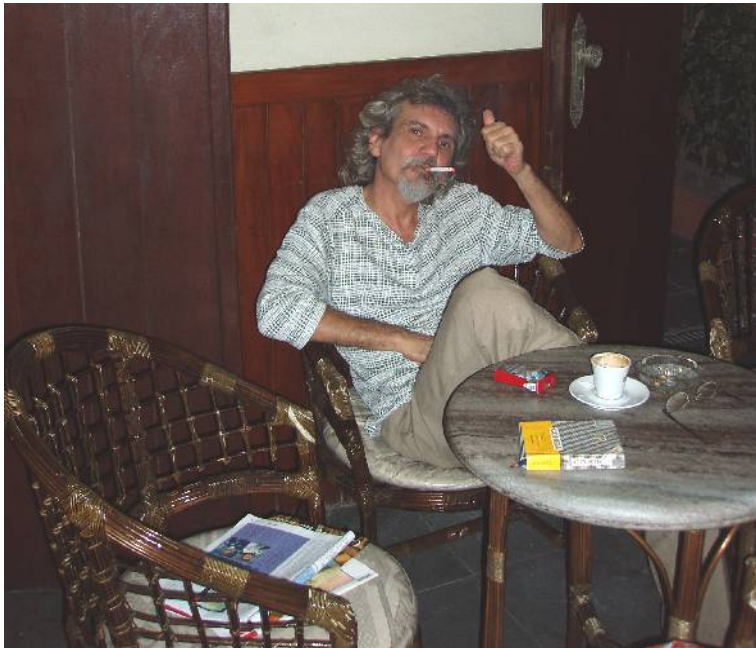
6. אני מעריך ביותר את השרותים הציבוריים הבאים:

7. אני לא יכול לראות את עצמי ללא בית כי:

8. משמעות החיים שלי:

תודה על התשובות שלך. הבה נחזור אליהן בסוף הספר.

הקדמה

תלתל של עשן
עובר את העיניים
שלי מהר כמו
הסנונית הראשונה
אחרי השקיעה.
העשן נעלם
במהירות ואני חש
את הריח החזק
של סיגר של
כוהיבה. פידל
קסטרו וצ'ה
גואברה נועצים בי

עיניים, סיגרים בפיותיהם ועם המבט של מדינאים, מצילומים מאובקים שתלויים על הקיר. מלצריות מסתובבות, מגישות קפה ללקוחות. באמצע החדר יש שולחן זכוכית שעליו עוגות שוקולד, וניל, ובננה. בשולחן הבא יושב איש בוהמי בן כ-50 שנים, בעל שיער ארוך, מעשן את הסיגר. הוא קורא ספר על סוציאליזם. האטמוספירה הרגועה מופרת באופן קשה על ידי ילד בעל שיער פרוע המופיע בדלת. הוא לבוש בלויים ומבקש מטבעות, חתיכה של עוגה, סיגריה. פתאום שני זבובים מוצאים את דרכם לכוס הקפה שלי. אני מרים אותם בעדינות ושם אותם במאפרה. זבוב אחד מטפס החוצה ומתחיל ליבש את הכנפיים שלו. אני שמח בשבילו. האחר מת באמצע המגש על ערימת אפר. המוות חסר המשמעות שלו גורם לי להרגיש עצוב. אולי יכולתי להציל את חייו אם הייתי מרים אותו יותר מהיר מהקפה החם. או אם הייתי שם אותו מעל המגש. אני מרגיש את עצמי מאוזן ושלו. אני לא רעב, אני לא צריך משהו. הכל סוף סוף טוב. אני מאושר.

אנחנו משתמשים במונח "מירוץ העכברים" לתאר את סגנון החיים המודרני הדומיננטי. מירוץ העכברים עובד כמו גלגל בבל של מכרסם: זה לא חשוב באיזו מהירות אתה רץ, אתה לא תגיע לשום מקום. מירוץ העכברים הוא ישות שנוצרת על ידי גורמים שנותנים לנו הרגשת בטחון, כמו עבודה, רכוש, משפחה ומערכות יחסים חברתיות. רוב אנשים חיים במירוץ העכברים. ההשפעות שלו נראות בכל מקום. יותר מכך, רק פעולות של אלו שמשתתפים במירוץ העכברים, נתפסות להיות נורמליות ורציונליות.

כל אחד מרגיש מדי פעם חוסר חשיבות בחיים שלו במירוץ העכברים. זה מופיע כחרדה מהרגע הנוכחי, כמיהה לעבר וגם, בראש ובראשונה, כמיהה לעתיד יותר טוב. אושר כאן ועכשיו נראה כלא בר השגה. אף על פי כן, אנחנו מעזים לטעון שהאושר הזה הוא בר בחירה. כאשר מישהו עושה את הבחירה הזאת במודע ורודף אחרי זה באופן עקשני, הוא פשוט לא יכול להכשל. מדוע זה כך?

היינו בעלי חיים טובים. סאנטארי עבד בתנאים שלו בתחום שהוא חלם לעבוד בו. הוא השיג כל שהוא רצה. אף על פי כן, הוא איבד את הדבר הכי מהותי בלעשות זאת. אחרי השגת כל הציפיות וכל המטרות שמירוץ העכברים הציב לו, הוא לא

ידע מה הוא בעצמו רצה מהחיים שלו.
אחרי שבזבז חודשים בחוסר מטרה
ומצב רוח מתוסכל, שינוי פתאומי קרה.
סאנטארי נזכר באחד הערכים הכי
חשובים ממקום העבודה לשעבר שלו:
אושר. הוא העז, נגד הערכים שלו
והבנה של הזמן הזה, לחשוב על אושר
וניסה לגלות מה היה עושה אותו
מאושר. אף על פי כן, הוא לא מצא כל
תשובה לשאלה. במקום הוא גילה
שהמקורות היחידים של אושר שהוא

יכל לחשוב עליהם לא היו שלו וגם לא נבעו מהצרכים האישיים שלו. הם התבססו
על תפיסות כלליות של אושר והם היו מחוץ לו.

סוף סוף סאנטארי גילה שכדי להיות מאושר הוא צריך לידו אדם אותו הוא יוכל
לאהוב, ושיאהב אותו חזרה. הוא התחיל לעבוד לעבר מטרה זו בדרך פדנטית
כפי שמהנדס יודע, וזאת התוצאה: אנחנו יושבים יחד בפורטאלאזה, ברזיל,
בסיגר-קפה. ביטאנו את האהבה שלנו אחד לשני כבר פעמיים היום והרגעים
הרכים של הבוקר עדיין מענגים אותנו. אין לנו מטרות, לוחות זמנים וגם לא
התחייבויות לעשות משהו (כל דבר). אנחנו חיים כמו צוענים, מסתובבים ברחבי
העולם בלי מגורי קבע. על פי מסגרת הערכים הקודמת של סאנטארי אנחנו
יכולנו להיות מסווגים כטפילים שלא צורכים את המוצרים שעוזרים להמשיך
להניע את מירוץ העכברים. למרות זאת אנחנו רואים את עצמנו ברי מזל
ומאושרים.

השינוי בחיים של סאנטארי קרה באביב 2004. רוב החיים שלו הוא חשב
שהמשמעות של החיים היא התרבות ומוות, "להמשיך" במילים של פאיבי.
סאנטארי הבין את המשמעות של אושר והקיום של מירוץ העכברים רק אחרי
הגרושין השני שלו, והבין שהוא המשיך את החיים שלו ללא סיבה אחרת

מלהמשיך. צופה ממנו לעשות כך והוא באופן אמיתי חשב שאושר היה עולה מבטחון, עושר והצלחה. זה, למרות זאת, הוליך אותו אפילו יותר רחוק מאושר אמיתי.

פאיבי הייתה מוכוונת עבודה וחיפשה משמעות לחייה דרך אתגר בעבודות. היא החליפה עבודות במהירות כדי לקדם את הקריירה שלה אבל הבינה שאף אחת מהן לא השתוותה עם הציפיות שלה. היא לא יכלה לעסוק בתחומי העניין האמיתיים שלה, ועבודתה נעשתה פשוט דרך בשביל להרויח כסף. פאיבי ניסתה להשלים עם העובדה ולהוריד את הציפיות

שלה על ידי חשיבה שעבודה היא פשוט עבודה, אבל מהר מאד היא הבינה שלא היה לה מספיק פנאי לעשות את כל הדברים שהיא באמת רצתה לעשות.

כמו סאנטארי, פאיבי השתוקקה לחבר איתו היא תוכל לחלוק הכל. ביולי 2004 דברים

הקליקו כאשר התחלנו לצאת. רצינו את אותם דברים מהחיים שלנו והכימיה התאימה. זה הרגיש נפלא למצוא אחד את השני אחרי חיפוש כל כך ארוך.

מה היית עושה אם היית עושה רק מה שבאמת רצית? מדוע אתה לא תעשה כך בכל מקרה, ותמיד? ומה שאולי היא השאלה הכי חשובה: האם אתה יודע מה אתה רוצה לעשות כדי להיות באמת מאושר? ההפרעה הכי גדולה להשגת אושר היא החשיבה שלנו. היא מרחיקה אותנו מהמטרות האישיות שלנו ומהאושר של השגת המטרות האלו. היא גורמת לנו לראות אנשים שמחים כפרפרים, שנודדים בכל מקום בלי כל מטרה. אנחנו גם היינו אנשים בחשיבה מסוג זה. אנחנו גם מבינים מדוע אנשים רוצים להגן על המטרות שלהם שלמעשה יוצרות מורת רוח. אף על פי כן, אנחנו לא רוצים להאמין שאנשים היו במודע בוחרים לחיות חיים בלתי-מספקים. לכן מודעות היא הצעד הראשון בכיוון האושר. הכל מתחיל מלהשיב לשאלה: "מה אני באופן אישי רוצה מהחיים שלי?"

אושר הוא סובייקטיבי. זה לא אפשרי למצוא את המקור שלו בשום מקום אחר חוץ מבעצמנו. התהליך הוא קשה כי החשיבה שלנו מבוססת על השגת אושר ממקורות חיצוניים. מה גורם לנו לחשוב ככה? התשובה יכולה להמצא בסיפורים הבאים אשר בהם אנחנו מספרים על הסיבות שבגללן נמלטנו ממירוץ העכברים. היו לנו שבילים שונים והגיון שונה. לסאנטארי, הדבר הכי חשוב היה ההעלמות של תחושת הבטחון שמירוץ העכברים סיפק לו. לפאיבי, היה זה איבוד העניין שלה לעבוד ולהמשיך.

היזמות והכמיהה לבטחון של סאנטארי

עור חום בהיר היה מכוסה
טיפות קטנות של זיעה. אור
שמש השתקף מהטיפות
וגילה את הורמוני הלחץ הצף
מתחת לעור שלה. השיער
שלה כוסה עם רשת שחורה
והיא לבשה חצאית חומה
קשורה עם חוטים מאחור.
מתחת לחצאית הייתה לה

טישרט ומלבד סנדלים אדומים קטנים רגליה היו ערומות. הקפטריה היתה מלאה
בלקוחות שבהתלהבות חיכו שהזמנותיהם ימולאו או עסקו ביצירת הזמנות
חדשות. היו גברים גרמניים גבוהים עם קעקועים, כמה נשים מקומיות בנות 30,
קבוצה של תיירים שוודיים או נורבגיים, ושלוש משפחות מקומיות עם הילדים
הקטנים שלהם. המלצרית נעה בזריזות בין השולחנות מוסרת הזמנות ללקוחות
חסרי-סבלנות. היא אמרה לכל אחד את אותה מאנטרה מרגיעה להרגיע אותם:
אתה תקבל את הקפה שלך בעוד כמה דקות. בזמן שהיא הפנתה את הגב שלה
לאחד הלקוחות, היא מילמלה שהיתה כזאת בהילות, בחיי ישו הנוצרי, ועשתה
קפיצה קטנה לכיוון שולחן הבר כדי להביא מאפרה. האוויר חושמל על ידי
הפלישה הבלתי-צפויה הזאת של לקוחות במשך זמן היום. חשבתי על לאיפה כל
הקבצנים הלכו. לא ראיתי אותם היום. פתאום הרגשתי מגע בכתף שלי וחסמתי
את המתפרץ באופן אינסטינקטיבי עם היד שלי. זה היה ילד קבצן שכעת הביט
בי בפליאה והחזיק את היד הכנראה כואבת שלו. הוא עמד שם לידי זמן מאד
ארוך. כאשר הוא סוף סוף עזב את הקפטריה, הוא הלך אל מאחורי הגדר והראה
לי את האצבע האמצעית שלו. ההטרדה בקפטריה המשיכה חצי שעה יותר ואחר
כך היינו לבד שוב. ישבנו בשולחן שלנו חושבים שזה יהיה זמן טוב להזמין עוד
סיבוב קפה. דעתנו השתנתה אחרי שראינו שהמלצרית ניגבה את הזיעה שלה
ואוכלת עוגה מלוחה קטנה מאחורי הבר. זה היה חטא להפריע לה בהפסקה
שהיא הרוויחה ביושר.

עברתי מהבית שלי בהלסינקי להתחיל את המחקרים שלי ב-1989. בחרתי באוניברסיטה הטכנולוגית של טאמפארה מעל האקדמיה של סיבאליאס וקריירה כמוסיקאי. היו לי תקוות גדולות של עתיד עשיר באופן כלכלי. זו היא התחלת חיי כמבוגר. בחודשים הראשונים ישנתי על ספה של ידיד משפחה והלכתי לבית ספר ממרכז העיר להארוואנטה. מעונות סטודנטים היו מצרך נדיר ואני יכלתי להשיג דירה רק בסמסטר הבא, לכל המוקדם. האלטרנטיבות שהיו הן להשכיר

מהשוק הפרטי או לקנות דירה משלי. שוק המקרקעין היה בזמן הזה חם, ולא היו בקושי הצעות בשוק השכירה הפרטי. בחרתי לקנות. זה היה זול יותר בטווח הארוך ואני ראיתי את הדירה כהשקעה בטוחה.

קניתי דירת סטודיו עם 100% הלואה ליד האוניברסיטה. העזתי לקחת את ההלוואה על אף שלא שירתתי בצבא עדיין. הצבא הבטיח לי שאני לא אצטרך לעשות תשלומים על חשבון הבית במשך השרות. בנוסף, אשתי, שלמדה מדעי החברה, אמרה לי שאנחנו יכולים גם לקבל סובסידיות אחרות מביטוח לאומי אם כמה בעיות כספיות בלתי צפויות יתעוררו.

בזמן שהייתי בצבא גיליתי שלא יהיו סובסידיות לענייני ההלוואה לפני שאשתמש בכל החיסכונות שלי קודם לכן. זה אכל את כל החיסכונות שלי, שאפשרו לי לקנות את הדירה מלכתחילה. כאשר האישה הראשונה שלי עברה לדירה יחד איתי וקנינו כלב, היינו

צריכים לעבור לדירה גדולה יותר. אחר כך משבר הבנק החל. קיבלתי מכתב מהבנק שלי שמצהיר שהם פושטים רגל ושהם דורשים ממני להחזיר את ההלוואה מיד או להגיש יותר ערבויות כי באותו הזמן המחירים של הדירות נפלו.

מכרתי את הדירה כדי לפתור את הבעיה. היו לי יותר מ-100,000 מארקים פנייים של הלואה בלי משכנתא או כל אפשרות מציאותית להחזיר אותם כי הייתי עדיין סטודנט. הגיון של בדיעבד הוכיח כי כל הטעות הייתה שלי. הייתי טיפש כאשר בטחתי שמערכת הביטוח לאומי תעזור לי. אדם צריך לעמוד על הרגליים שלו אם הוא רוצה להצליח.

ב-1991- שוק העבודה היה מת לכן הייתי צריך להתחיל להקים עסק משלי כדי להחזיר את ההלוואה. הפתרון היה רע וטוב גם יחד. ב-1995- החזרתי את כל ההלוואות שלי, הצלחתי כיזם, ועבדתי בעבודה ששימחה אותי. הצד השני של המטבע היה שאני התחתנתי עם העבודה שלי והעסק שלי, וכתוצאה מכך הנישואים שלי נגמרו ב-1996-.

הנישואים השניים שלי גם הוליכו לגירושים ב-2003- ומאותה סיבה. נישואים כפולים לא עבדו. כאשר התחתנתי בפעם השלישית עם פאיבי התגרשתי קודם מהעסק שלי בכדי לפתור את הבעיה הזאת.

עשיתי הון אבל זה גרם לי כל הזמן יותר טרדה. כאשר הייתי עני, היו לי דאגות על תשלום חשבונות יומיומיים ושכר דירה. חלמתי להיות כל כך עשיר שאני לא אצטרך לדאוג לכסף בכלל. בסוף, כאשר היה לי כסף, התחלתי לדאוג איך לא לאבד אותו. שאלתי את עצמי כמה כסף אדם צריך כך שהעתיד יהיה לגמרי בטוח? איזו כמות של כסף גורמת לך להרגיש שיש לך מספיק? מה אם מישהו מאבד את הכסף מאיזושהי סיבה? איך אדם יכול להשיג בוודאות את הבטחון, לצפות את כל הבעיות האפשריות שאולי יתעוררו, ולמנוע מעצמו לאבד את כל כספו?

עם עושר באו מחפשי ההון. כמה אנשים שלחו חשבונות מזויפים לחברה שלי וגנבו כסף מקופת המזומן. אני, מצד שני, נתבעתי בזמנים שונים מסיבות שונות. תובעים ידעו שלסגור את התביעה על ידי תשלום הכסף הדרוש יהיה בכל מקרה פחות יקר לי מללכת לבית משפט, אפילו כאשר כל המקרים היו שטויות טהורות. עורכי דין ייעצו לי תמיד לסגור את המקרה עם כסף כבר בפגישה הראשונה. Dire Straits דנים בדילמה של אמידות בשיר הבא שלהם.

Dire straits: Money for nothing

Now look at them yo-yo's that's the way you do it

You play the guitar on the MTV
That ain't workin' that's the way you do it
Money for nothin' and chicks for free
Now that ain't workin' that's the way you do it
Lemme tell ya them guys ain't dumb
Maybe get a blister on your little finger
Maybe get a blister on your thumb

We gotta install microwave ovens
Custom kitchen deliveries
We gotta move these refrigerators
We gotta move these color TV's

See the little faggot with the earring and the makeup
Yeah buddy that's his own hair
That little faggot got his own jet airplane
That little faggot he's a millionaire

We gotta install microwave ovens
Custom kitchens deliveries
We gotta move these refrigerators
We gotta move these color TV's

I shoulda learned to play the guitar
I shoulda learned to play them drums
Look at that mama, she got it stickin' in the camera
Man we could have some fun
And he's up there, what's that? Hawaiian noises?
Bangin' on the bongos like a chimpanzee
That ain't workin' that's the way you do it
Get your money for nothin' get your chicks for free
We gotta install microwave ovens
Custom kitchen deliveries

We gotta move these refrigerators
We gotta move these color TV's, lord

Now that ain't workin' that's the way you do it
You play the guitar on the MTV
That ain't workin' that's the way you do it
Money for nothin' and your chicks for free
Money for nothin' and chicks for free

הבטחון, שהיה אמור לנבוע מהעושר, דרש עבודה קשה. בגלל שבאופן רצוף גדלו המיסים הייתי צריך לרוץ יותר ויותר מהר במירוץ העכברים. הייתי צריך לקחת יותר משכורת כדי להיות מסוגל לשלם את המס הגדול, וכתוצאה, המיסים ששילמתי זינקו לשמיים. המאמצים שלי לשמור על העושר גדלו ללא הפסקה.

מיסים מבטיחים, באופן טבעי, רמה גבוהה של שירותים ציבוריים כמו שירותי בריאות ציבוריים. סבא שלי אושפז לפני הרבה שנים. הוא טופל בגלל שפעת ויראלית לכמה שבועות. ביקרתי אותו בבית החולים כל יום ותהיתי מדוע הוא נעשה יותר חולה למרות הטיפול. הוא התחיל להזות, שאני חשבתי שהיה סימפטום של סניליות, אבל אז הוא פתאום מת. בנתיחה

שלאחר המוות מצאו שהמוות שלו נגרם על ידי זהום של בקטריות. אנטיביוטיקות שעולות יורו אחד היו מספיקות כדי להציל את הסבא שלי אבל שירותי הבריאות הציבוריים, מערכת שמבזבזת מאות מיליוני יורו מדי שנה לא יכלה לרשום אותם בשבילו. להגנתה של המערכת אני צריך לומר שהוא היה יותר מבן 60 שנים, ולכן כבר לא משלם מיסים, חבר חשוב של החברה.

כאשר מוסדות החברה מאכזבים אותי, זה היה הזמן לחפש בטחון ממשפחה וידידים. משפחה סיפקה המשך בחיים, האמנתי בדרך דארוויניסטית. יש לי שני ילדים, אחד עם כל אחת משתי הנשים לשעבר שלי. מצאתי, אף על פי כן, שהמקור הזה של בטחון קיים רק כל עוד הנשים שלי נשארו איתי. הן עזבו אותי

כמו שביל קלינטון עזב את הפוליטיקה אחרי משחקי הסיגר המפורסמים עם מוניקה לווינסקי. בגרושין הילדים נעשו כלים של משחק המזונות. היו לי הרבה חברים, אבל רובם היו פשוט אחרי הכסף שלי. בכלל, זה נראה שהחברויות שלי מזמנים יותר עניים היו יותר טובות.

יש רע וטוב בהכל. אחרי שכל זה קרה אני לא נעשיתי אלוהוליסט, אבל כל הדברים שקרו הובילו אותי להתעורר מהאשליה של בטחון. ויתור על האשליה הזאת גרם להסתמכות על אי-ביטחון להפוך לאפשרית בשבילי. הרגשתי שאין לי שום דבר להפסיד. הדברים שאני מקודם הערכתי, פתאום איבדו את הערך שלהם, ולהיפך, כמה דברים שהיו חסרי ערך מקודם, נעשו חשובים.

אני מעז לאתגר את אימרת סוקרטס "דע את עצמך". זה לא מספיק. יותר מכריע לדעת מה אתה באופן אישי רוצה מהחיים שלך, ולמקד את כל המאמצים שלך כדי להשיג את זה. רציתי להיות מאושר והבנתי שאני צריך בן אדם שאוהב אותי

ושאני אוהב כדי להיות באמת מאושר. לפני השינוי הזה, לא הייתי מסוגל להכיר
בקיומו של מירוץ העכברים. הייתי מעדיף לומר: "דע מה אתה באופן אישי רוצה
ואז עשה את זה."

פאיבי ועבודה משמעותית

העיניים שלי
משוטטות על
קירות עץ
מוכתמים.
הציורים על
הקירות מסודרים
במאונך, מאוד
במדויק, והסידור
שלהם מענג את
עיניי. על מדף
מעץ בסוף

המסדרון כמה בקבוקים, מטחנת קפה ישנה ומיכל מים מעץ מעליה. מיכל המים מקושט בכמה ציורים של פרחים. במדף כמה ספלי קפה, שכולם שונים, תופסים את תשומת הלב שלנו. אנחנו חושבים שהם אולי שייכים ללקוחות אח"ם. הם נראים כמו חדשים ונשארו מעל חודש אחד בדיוק באותו מקום. המסקנה שלנו היא שהם חלק מהקישוט. האם זה יהיה אפשרי להיות בעל ספלים מסומנים משלנו על המדף לביקורים התכופים שלנו? לפחות זה יהיה כך במקרה ונרכוש את בית הקפה. המוח שלי מלא כל מיני רעיונות ומודלים עסקיים בשביל לפתח את בית הקפה עד שקול ההגיון מדכא אותם. מדוע אנחנו צריכים לחזור למירוץ העכברים רק בשביל שני ספלי קפה? מצד שני, יש דברים הרבה יותר טפשיים שקורים בעולם, ומסיבות פחות הגיוניות בהרבה. רעש חזק ממנוע של מכונית מפסיק את זרם המחשבות שלי ומעיר אותי למציאות הזאת. באג'י חוף עובר על יד במהירות. הוא מלא בילדות חומות מתבגרות וחצי ערומות שמלאות באושר של החיים.

התחלתי את לימודי במחלקה לאומנויות באוניברסיטה של טאמפאר. במשך השנה הראשונה שלי השגתי רק שש נקודות. זה קרה, כי בחרתי רק את הקורסים שבאמת עניינו אותי. לבסוף הבנתי שאני אצטרך ללמוד קורסים אחרים גם כן בשביל להשיג את התואר האקדמי שלי. אחר כך התחלתי לקחת קורסים אחד אחד.

ראיתי שעמיתי הסטודנטים, שהיו כמה שנים מלפני, סיימו באמצע של ההאטה בכלכלה הפינית. היו להם בעיות בלמצוא עבודה בזמן ששיעורי האבטלה היו הגבוהים בכל הזמנים. עשיתי בחירת פרפר. אחרי שגמרתי את המחקרים שלי וסיימתי את התואר, נשארתי לעבוד כחוקרת באקדמיה של פינלנד. שם הייתי בעלת סיכוי להנות מסגנון חיים בוהמי, אבל בחרתי בהשגיות במקום. תכננתי לוח זמנים הדוק והגדרתי מטרות ברורות. כאשר הייתי בת 27 מיהרתי מעבודה בטוחה, כפי שקראתי לאוניברסיטה, לחיי העבודה האמיתית עם דוקטורט אחד ושני תארים שניים.

למדתי מדעי החברה אבל גם כלכלה ועיתונאות. ידעתי שאלו יאיצו את מהירות הריצה שלי במירוץ העכברים. רציתי להרויח יותר כסף ממה שהאקדמיה או האוניברסיטה יכלה להרשות לשלם לי. יותר מכך, לא הייתי מוכנה להסכים לחוזי עבודה קצרים או זמניים, ולחכות לפרופסורה ב-20 שנים הבאות.

אחרי ארבעה מעבידים וחצי עשור של עבודה התחלתי לשאול את עצמי מה מניע אותי. השלמתי את כל הדרישות של חיי מעמד הביניים הכוללים דירה, מכונית, והלוואת בנק. אני גם נהניתי מהטבות שונות. העבודה עצמה, אף על פי כן, הרגישה חסרת משמעות, וימים עברו על ידי כמו כלום. בשעות הפנאי היו יותר מדי דברים שרציתי לעשות: לקרוא, לכתוב, ללמוד ספרדית, לטייל ולהתאמן.

לטייל הייתה התשוקה האמיתית שלי.
חייתי כל אחד מימי העבודה שלי עבור
חופש של חודש אחד, אז יכולתי לטייל
לסוף העולם ולנטוש את הטלפון הנייד
שלי. טיילתי באסיה ודרום אמריקה.
התרבות של הארצות האלו המריצה אותי.
תשוקה דומה הייתה כתיבה. אחרי
שעזבתי את האוניברסיטה הייתי שמחה
להיות בהפסקה מכתבה. אף על פי כן,
מהר מאד גיליתי שזה היה הדבר הכי
מענין בשבילי לעשות. רציתי לפתח עוד את מיומנויות הכתיבה שלי.

בחי העבודה רוב האתגרים הפכו
להיות מיומנויות הישרדות, כמו
לרצות את הבכירים ממך וקולגות.
עובד שראה עתיד היה צריך
להתרברב בקול רם על לוח שנה
מלא ולרוץ מפגישה אחת לפגישה
אחרת בחליפה מגוהצת היטב,
וכפתור ללא צורך בידיים באוזן.

היתה גם הכשרה של מיומנויות הישרדות אלה. המסר היה פשוט: פשוט עקוב
אחרי ההוראות, כי אסור לערער עליהן גם במלחמה. ההשוואה למלחמה היתה
קצת מרוחקת, אבל מצד שני זה היה פתטי כמו המסר עצמו. המטרה הייתה
להרוויח כבוד מהאנשים האחרים, פרסום והצלחה ולהרוויח כסף גדול.

התחלתי לחשוב שהחיים קצרים מדי מכדי להיות מבוזבזים על לעשות משהו
שאתה לא באופן אישי רוצה לעשות. הדאגה להיות בעל מספיק כסף לחיים קלים
– או בחשיבה עכשווית לקבל ירידה קטנה באיכות החיים – הייתה יותר מדי
מוחצת. אני לא העזתי לעזוב את העבודה שלי.

בחורף 2004 התאגיד שבו עבדתי החל בפיטורים המוניים. משא-ומתן עם איגוד העובדים המשיך כמעט שנה. בסיבוב הראשון שהתייחס ליחידת העסק שלי 2/3 מהצוות שלנו של 12 אנשים עזבו. כמה בהתנדבות וכמה פוטרו. בסוף השנה היה עוד סיבוב שבו היחידה שלנו לקחה חלק שוב. ביום הפיטורים שלי קיבלתי טלפון ללכת למטה לחדר הישיבות ולחתום על מסמכי הפיטורין.

שבועיים אחר כך התחלתי לעבוד כיועצת ניהול בחברת ייעוץ קטנה. הייתי מסוגלת להשלים יותר, והעבודה עצמה היתה יותר משמעותית. אף על פי כן, התקווה לחיים שונים מעולם לא נמוגה. כאשר התחלתי לצאת עם סאנטארי כל חתיכות הפאזל מצאו את מקומן. במילים של החולם של אוזי אוסבורן:

Ozzy Osborne: Dreamer

Gazing through the window at the world outside
Wondering if mother earth will survive
Hoping that mankind will stop abusing her, sometime
After all there's just the two of us

And here we are still fighting for our lives
Watching all of history repeat itself, time after time

I'm just a dreamer, I dream my life away
I'm just a dreamer, who dreams of better days

I watch the sun go down like every one of us
I'm hoping that the dawn will bring a sign
A better place for those who will come after us this time

I'm just a dreamer; I dream my life away, oh yeah
I'm just a dreamer, who dreams of better days

Your higher power may be God or Jesus Christ
It doesn't really matter much to me
Without each other's help there ain't no hope for us
I'm living in a dream, a fantasy
Oh yeah, yeah, yeah

If only we could just find serenity
It would be nice if we could live as one
When will all this anger, hate and bigotry be gone?

I'm just a dreamer; I dream my life away, today
I'm just a dreamer, who dreams of better days, OK
I'm just a dreamer, who's searching for the way, today
I'm just a dreamer, dreaming my life away
Oh yeah, yeah, yeah

מירוץ העכברים

חושך נופל מהר
כמו הגשם ביער
גשם באמזונס.
אוויר ים קריר
נושב מהדלתות
הפתוחות של
הקפטריה. זה
נותן מגע עדין
ומבורך, ללחיים
השרופות
האדומות

במקצת שלנו. אנחנו יושבים בשולחן הרגיל שלנו, אחרים ריקים עדיין. אני לא
זוכר איזה יום של השבוע זה. אחרי מחשבה יותר עמוקה אני מבין שזה לא
משנה. הכל אותו דבר בלי קשר לאיזה יום זה. אני פשוט תוהה מדוע הקפטריה
כל כך ריקה. אולי יש מיסה בכנסיה קרובה. או אולי היום הוא יום רביעי שהוא
היום הפחות פעיל בעיר. שלושה גברים בברמודות נכנסים בדלת. הם לובשים
טישרטים ויושבים לשולחן לידינו להזמין סיגרים רציניים. אנחנו מתפלאים כאשר
אחד הגברים מתחיל לדבר פינית. הם כנראה לא מזהים שאנחנו פינים גם כן כי
הם מתחילים לדון בניסיונות המיניים שלהם עם זונות מקומיות. הם קודם משווים
את המידות של הבנות וצבעי שיער שלהן, ואז מתחילים לדבר על החזרים
ומלונות נוסעים שבהם הם השתמשו. הגברים נוטים להדגיש שהחופש הזה
באמצע של עבודה קשה הוא זמן איכות אמיתי בשבילם. עכשיו יש להם זמן
לפגוש בנות ולהנות ממין. לפי הגברים, הבנות גם נהנו. אחת הבנות אפילו
התחילה לבכות כאשר האיש עזב את מלון הנוסעים. אני שואל אם אנחנו צריכים
להזמין עוד פעמיים קפה. הגברים מתפלאים, ויוצאים מהקפיטריה מהר, סיגרים
תלויים מהפיות שלהם. אנחנו שוב לבד ויש לנו את כל הזמן בעולם למחשבות
שלנו.

גילינו, דרך הניסיונות שלנו, שלרוץ במירוץ העכברים זה קל. מספיק לעשות הכל פשוט כמו כל אחד אחר. אתה לא צריך לדעת את עצמך. להיפך, אם התשוקות שלך היו מובילות אותך להטיל ספק בסמכויות שקיימות, החיים שלך היו נעשים מיד מאוד לא נעימים. יותר קל להסתגל לאידיאליים העכשוויים. לא חשוב אם הם הגיוניים בדיוק כמו המילים של שיר ידוע היטב: "חיים הם חיים".

כעת נדון במה שמזין את מירוץ העכברים. נושאים שיכוסו הם: הצלחה, עבודה, רכוש, יחסים חברתיים, פנאי, וכסף.

הצלחה

ככל שהצלחנו לרוץ מהר יותר במירוץ העכברים, נתפסנו כיותר מצליחים. הצלחה מביאה כבוד מאחרים וזה עוזר לשפר את הדימוי העצמי של האדם. זה גם עזר לטפס למעלה בסולמות קריירה, להשיג יותר ידידים, וליצור עושר. אף על פי כן, הצלחה עצמה לא הביאה לנו אושר כי המטרה להצלחה לא התחילה מאיתנו. הצלחה למעשה נמדדת על ידי אנשים אחרים כנגד אנשים אחרים. זה מעודד השוואה מתמשכת. לכן זה מאוד קשה להאמין שההצלחה הזאת תוכל לעזור למישהו להרגיש אושר אמיתי.

הצלחה היא יחסית. מישהו יכול להיות יותר מצליח מאחרים בלי להרגיש יותר מאושר. אדם שואף להצלחה בעיקר כדי להרגיש יותר בטוח. הצדדים הלא-טובים הם קנאה והאצת מירוץ העכברים של אנשים אחרים.

מה משנה הצלחה אם אדם מרגיש לא מאושר למרות זאת? כמה הצלחה חייב אדם להשיג כך שההצלחה שלו לא תעלם, כמו מה שקרה למר מייקל ג'קסון במשפט שלו על הטרדה מינית של ילדים? כמה מצליח חייב להיות אדם כדי להיות מוצלח ביותר?

אדם מצליח הינו לבד עם ההצלחה שלו. הוא מוקף על ידי אנשים מלכחי פנכה שמשפרים את הסטטוס החברתי שלהם. דוגמה טובה של האנשים המצליחים הגדולים ביותר הם נהגי הפורמולה 1.

מחוץ למירוץ העכברים לא איכפת לנו מהצלחה. אנחנו לא מרגישים צורך להוכיח משהו לאף אחד. אף על פי כן, אנחנו שמחים בשביל מישהו שמעריך הצלחה ומרוויח זאת.

עבודה

שנינו הרגשנו שזה חשוב להיות בעל עבודה משמעותית. המשמעות האמיתית, אף על פי כן, הייתה בסוף היום מי משיג יותר הצלחה וכסף. האם אתה תעבוד בלי משכורת? האם היית עובד אם בלי קשר לעבודה היו לך את הבטחון הכלכלי, כבוד, סטטוס חברתי ואיכות חיים שישארו אותו דבר לנצח? אנחנו מתערבים איתך שלא היית, כי התחושה של בטחון שעבודה מספקת הייתה נעשית חסרת משמעות.

המהות האמיתית של עבודה היא להמשיך. דברים לא נעשים כי מישהו נהנה לעשות אותם, אלא כי האדם צריך לעשות אותם. להמשיך מוצדק עם גמולים חומריים בעתיד. להיות כל הזמן בריצה מונע מהאדם לחשוב לעומק, כי אם אין דחיפות האדם אינו חשוב. להראות לוח שנה מלא לקולגות נותן סיפוק גדול וגורם לתפיסה של האדם כחבר מכובד של קבוצת העבודה, מקצוען אמיתי.

איזה סוג של זכרונות יוצרת הריצה-ללא-סוף הזאת שבהם תזכר כשתצא לפנסיה? ילדות, בית ספר, אוניברסיטה, עבודה, פנסיה, מוות – אילו יהיו הרגעים הגדולים של החיים שלך?

עיקרון מוסר העבודה הפרוטסטנטי, שבמידה רבה מוערך בארצות אירופאיות צפוניות, מדגיש את המשמעות של עבודה. עבודה מספקת משמעות לחיים שלך וחומר לבנין זהות שלך. כשאנשים חדשים נפגשים השאלה המהותית בדרך כלל היא "באיזו חברה אתה עובד?" במקום לשאול "מה עושה אותך מאושר?". ההנחה היא שעבודה מתארת את מי שהאדם הוא באמת: מה שהוא יכול לעשות, מה שהוא יכול להשיג, כמה הוא מכובד.

הטרורף היסודי של עבודה
העולם השניה. אנחנו מק
של הלם שריח רגליה של
של מחנה הריכוז אושוויץ
"העבודה משחררת". זה
לא לחשוב על מה שאנחנו

דרך אחרת להשיג חופש
באופן אישי רוצה מהחיים
לב ונפש.

מחוץ למירוץ העכברים א
מזלזלים בעבודתם של א
שלנו אפשרי.

רכוש

דוגמאות טובות של הצלחה מזינות את מירוצי העכברים, וקנאה-ההשוואה המתמשכת של הצלחת אנשים אחרים. הדרך הכי קלה להשוות היא דרך רכוש חומרי. לכן הערך של בן אנוש לעיתים קרובות כל כך מגיע בשורה התחתונה למה שבבעלותו.

לקנות סחורה יכול להפוך למשמעות החיים באותה דרך כמו שנאבקים למשכורת יותר טובה ודירה יותר גדולה. דברים גשמיים הם משהו שהפכנו את עצמנו לתלותיים בהם כמו שג'ורג' וו. בוש תלוי בלהצדיק את ההרג כהפצת דמוקרטיה, או לפחות התפיסה של ארה"ב של דמוקרטיה, לעולם הערבי.

במירוצי העכברים אנחנו מעולם לא היינו מרוצים מהרכוש שלנו, והשתוקקנו למשהו יותר טוב או סתם יותר. כאשר צורך אחד הושלם היו תמיד צרכים יותר גדולים שחיכו להיות מסופקים.

ההגיון של לקנות ולרכוש ללא סוף הוא כמו הכלכלה, שם גידול מונח להמשיך לדורות. אבל אדם יכול לשאול, למה גידול הוא טוב? אם אתה מנצח בהגרלה, מה אתה תקנה לעצמך כדי להיות מאושר יותר?

רכוש מביא אושר ומשפר את תחושת הבטחון רק לטווח קצר. במקום, זה כובל את הרוכש לנצח. במקרה הכי גרוע הלוואת בנק של 30 שנים עושות אותו לבעל הבית כמו חלקת אדמה של איכר במאה ה-19. הפוקוס של חיים יעבור לעתיד בזמן שההווה יהפוך למכוון

עבודה ועשיית כסף. רכוש מביא איתו ביחד חובות. מקרקעין, למשל, דורש ריהוט, שיפוץ, פיקוחי אש ותשלום מיסים. מכוניות דורשות ביקורות טכניות רגילות, שרות, תשלום מיסים, ומילוי טפסים. יתרה מכך, יש תמיד את הדאגה לאבד את הרכוש ולהגן עליו מפני אש וגנבים.

מחוץ למירוץ העכברים רכוש איבד את משמעותו לנו. אנחנו רק צריכים רכוש
לספק את הצרכים הראשיים שלנו, שום דבר יותר.

יחסים חברתיים

משפחה וידידים יוצרים מיבצר בחיים. אף על פי כן, אם הם נרכשים פשוט כדי לחזק את האשלייה של קידום שאפתנויות קריירה או כשירות חברתית, הם גם כובלים את האדם למירוץ העכברים. ילדים יכולים להיות הארכה של האדם, שגורמת לאדם להראות כאמא טובה או אבא טוב.

הרבה מערכות יחסים אישיות נעשו הכרחיות בשבילנו במירוץ העכברים, אף על פי שהן עשו רושם שבחרנו אותן בעצמנו. אלה היו בעיקר מערכות יחסים של העבודה, כמו לקוחות, עובדים, קולגות, ובוסים. ההכריות האלו תמכו בכבוד העצמי שלנו. חברים בחלונות גבוהים ואפילו סלבריטאים העצימו את הסטטוס החברתי שלנו. מערכות היחסים האישיות האלו לא היו חינם, למרות זאת. לשמור עליהן גרם בעיות דומות כמו אלה של שמירה על רכוש. היינו צריכים לעשות שיחות חולין, לעזור בסוגים שונים של מסיבות קוקטייל, לנסות לשמח כל אחד ולהשאר ידידים בכל מחיר.

מחוץ למירוץ העכברים משפחה וידידים הם
משאב זולתני כלפינו. אנחנו לא מצפים למשהו
מהם. ואנחנו לא רוצים שהם יצפו למשהו
מאיתנו. כך מערכת היחסים נשארת טהורה
ללא נטל.

בדומה לזמן העבודה שלנו, גם פנאי תוכנן באופן הדוק. זה היה זמן איכות עם ציפיות גבוהות. פנאי נמשך בצורה מכוונת יעדים, לפי לוח הזמנים. בחופשת חג כל אתר תיירות היה חייב להיות מבוקר. הכל הוקלט עם צילומים, גלויות נשלחו לידידים, וקנינו מזכרות לקשט את הבית וקוטג' הקיץ. עם צילומים ומזכרות היה אפשרי להתרברב על הנסיעות ולהשיג כבוד וקנאה.

תחביבים במירון העכברים נבחרים כך שהם תומכים בסיבות יותר אצילות כמו לעבוד ולהרוויח כבוד. מטרתם הייתה להמשיך. זאת פשוט ההשלכה הטבעית של הצורך להיות בעל החיים המתוכננים להלכה. אם התחביב היה משהו שאתה באופן אמיתי רצית לעשות, מדוע אתה לא עושה זאת כל הזמן במקום להקריב את הזמן שלך לעבוד ופעולות משניות אחרות?

במצב אידיאלי עבודה יכולה להיות תחביב קודם. אף על פי כן המושג של עבודה כולל את המרכיבים האלה של מירון העכברים, שעושה אותה לעיתים קרובות בלתי-מספקת, לבסוף. התחביב נעשה הכרח, אם אתה חייב לעשות את זה כל

הזמן אפילו כאשר אתה לא היית רוצה לעשות את זה, או אם זה מכריח אותך לעשות דברים שאתה לא לגמרי נהנה לעשות, כמו לתייק דוחות שנתיים, לנהל אנשים, ומכירות.

מחוץ למירוץ העכברים המושג של פנאי אבסורדי. יש לנו רק פנאי שהוא ללא ציפיות, לוחות זמנים, ויעדים. אם אנחנו אוהבים לעשות משהו וזה עושה אותנו מאושרים, אנחנו מתמקדים לגמרי בלעשותו; בלי לעשות ממנו עבודה או עסק.

כסף

עם כסף היתה תמיד הבעייה של לשמור עליו ולעשות יותר ממנו. זה אפשרי לעשות יותר כסף על ידי לקיחת סיכונים יותר גבוהים כאשר משקיעים אותו למשל במניות. אף על פי כן, בלי סיכון הכסף לאט לאט נעלם הודות לאינפלציה וארנונות. בגלל זה חייבים לעשות יותר כסף כל הזמן כדי להחזיק את הרמה של העושר ולקבל את הדאגה והעבודה שזה דורש. הדאגה והעבודה לא הביאה לנו אושר, לך היא הביאה?

לעשות יותר כסף ולחסוך יותר כסף מבוסס על אותה ההנחה כמו בשיווק מרושת: יש מספר לא מוגבל של אנשים בעולם. מירוך העכברים ממשיך לנוע כי אנשים מניחים שיש כמות אין סופית של כסף בעולם ומספיק ממנו כך שכל אחד יוכל לעשות יותר. העובדה, למרות זאת, היא שיש רק כמות מוגבלת של כסף והוא מחולק באופן לא שווה. יש תמיד מישהו שיש לו יותר.

מחוץ למירוץ העכברים כסף נעשה רעה שאין להימנע ממנה. אתה לא יכול לאכול את זה אבל אתה יכול להשתמש בזה בשביל לקנות אוכל. זה מאפשר לנו לעשות מה שאנחנו רוצים, במקרה שזה דורש כסף. אנחנו עדיין לא מוכנים לעבוד עבור כסף אלא אם כן אין לנו אופציה אחרת. השקעות בשבילנו הן ביזבז לא בטוח של זמן. לא יכולה להתקיים שום שיטה בטוחה לאגור כסף. פשוט שום דבר לא יכול להיות מספיק וזה עדיין לא אפשרי לעזוב את הרכוש שלך מאחור ללא דאגה וטרדה.

דנו ביסודות הכי בסיסיים של מירוץ העכברים. הם מסוגלים לספק המשכיות והרגשה של בטחון בחיים. אף על פי כן, אם כל אחד מאיתנו תמיד היה חושב באותה דרך, העולם היה עדיין שטוח ואף אחד לא היה מעז להיות מאושר. אנחנו מקווים שלספר איך ברחנו ממירוץ העכברים יכול להביא מסר מהמציאות שמחוץ למירוץ העכברים. משימה דומה למעשה של מאטיאס ראסט כאשר הוא ערק להתאחדות סובייטית עם מטוס קטן ונחת בכיכר האדומה במוסקבה.

להיות שונה לא מקובל בעולם הבינוניות, הנשלט על ידי ההמונים. כל אחד צריך להיות באותה סירה למען נאמנות ורוח קהילה. למשל להשכיר דירה, אבטלה רצונית, או קבלת עבודה צנועה לעומת הכישרון של האדם גורם לאחרים להרגיש רחמים ללא יוצא מן הכלל.

אנחנו טוענים שעל ידי עשיית דברים אחרת והשלמת מטרות אנוכיות אפשר להיות מאושר. אין אמת עולמית המגדירה איך אתה חייב להיות את החיים שלך. אתה צריך להגדיר את זה בעצמך..

דוגמה

אנחנו נשחק משחק הגיון קטן : איזה סוג של איש פניי יהיה מאושר? אנחנו נראה שני קטעים בעלי דימיון של חיי בן אדם מאושר. מישו בתוך מירוצ העכברים והאחר מחוצה לו.

קטע א' :

בן האדם המאושר הוא בעל עבודה טובה ומאתגרת. הוא חי בבית משלו ונוהג לעבודה במכונית החדשה שלו. הבית מקושט עם קישוטי עיצוב יפים שנמכרים על ידי כל בוטיקי העיצוב היוקרתיים. באותו מקום יש גם אשה מאוד יפה, שני ילדים יפים, וכלב גזעי יפה. האיש המאושר מוקף על ידי הרבה ידידים טובים, שעוזרים להצלחת הקריירה ונותנים רמזי השקעה טובים להגדלת הרווח. תחביבי האיש עוזרים לו להצליח בחיי העבודה ומביאים אליו ידידים טובים חדשים. בחופשה האיש בעל זכות מיוחדת לטייל לערי הבירה של אירופה ולעשות מסעות לארצות אקזוטיות מרוחקות. הודות לכך, האיש שלנו יכול לחזור לעבוד אפילו יותר מלא רעננות, יעילות, אנרגיה ורעיונות חדשים. האיש המאושר מטפל בעתיד שלו על ידי הפרשה באופן פעיל לקרן פנסיה וחסיכת כסף. הם יספקו את האמצעים אחרי הפנסיה להגשמת חלומות ישנים וירושה טובה לילדים. הודות למשכורת הנדיבה שהמעביד משלם לאיש הוא מסוגל לקנות רכוש עם השקעה לטווח ארוך כמו קוטג' קיץ. סופי שבוע בקוטג' הקיץ הם זמן איכות אמיתי יחד עם המשפחה שלו וידידים. האיש גם שמח לשלם את החלק שלו של מחירי היצור של מדינת הרווחה בצורה של מיסים.

כגמול האיש מקבל את אחד משירותי הבריאות הציבוריים הכי טובים, מערכות חינוך חנם באיכות גבוהה לילדים, וריבוי בטחון בצורה של חברה יותר שווה. זה כמו לנצח בהגרלה להיוולד כאן, האיש חושב בזמן שהוא נוהג לעבודה מוקדם בבוקר במכונית החדשה לגמרי שלו.

קטע ב' :

חודש אחד אחר כך הסיבוב השלישי של פיתורים הסתיים במקום העבודה של האיש, וכל העובדים שנהנו ממשכורות מוגזמות פוטרו בגלל רווחים מוקטנים. לרוע המזל האיש שיך לקבוצה הזאת. נזק העובש שהתגלה בבית הכריח את המשפחה לעבור לחיות זמנית בקוטג' הקיץ. חברת הביטוח סירבה לשלם פיצויים כי ביטוח עובש נוסף לא נחתם. קצת אחר כך הבנק נאלץ למכור את הבית כדי לגבות חצי מהמשכנתא. הקישוטים היפה של הבית היו צריכים להמכר בשוק הפשפשים כי קוטג' הקיץ היה יותר מדי קטן בשביל לאחסן אותם. החורף התקרר ועשה את החיים יותר קשים במיקום הנידח של הקוטג'. צנרת המים קפאה ודרכים נחסמו בגלל שלג. קרן הפנסיה הייתה צריכה להפדות בשביל לממן את המעבר לקוטג'. בנוסף כמה מיסים נוספים הופיעו כי החוקים שונים. המכונית החדשה גמרה במזבלה אחרי התנגשות עם אייל. זה קרה באזור מוגן של איילים ולכן פיצויים נדחו. ידידים התרחקו בגלל מרחק גדול מדי וסטטוס חברתי נמוך. בגלל זה, האיש המאושר התחיל להעביר זמן בבר המקומי בשתיית בירה. האשה נעה הלאה ולקחה את הילדים והכלב איתה. לא הייתי צריך לחכות לפנסיה, חשב האיש כאשר הוא ניגן בחליל במרפסת של הקוטג'. עכשיו היה לאיש את כל הזמן שבעולם להגשים את החלומות שלו.

איזהו הקטע שבו האיש המאושר יותר מאושר? קרוב לוודאי בשניהם, או בעצם, בכל אחד מהם. אושר אינו יסוד תחרותי המבוסס על מדדים חיצוניים, כמו עבודה, כסף, ידידים, ורכוש. השיר הבא מצייר תמונה די טובה של האושר במירוץ העכברים כפי שאנחנו רואים את זה.

Nine Days: Keeping up with the Joneses

Keeping up with the Joneses
keeps you keeping out
as long as you have the will to get along
and what you do for you is never wrong
so don't you worry
don't you worry

and I was never keen enough
as long as this time is still ticking on the clock
but when your pretty face won't be enough
then I won't you want you won't to want to

you're wearing your corduroys and your diamond tooth
but you couldn't relate to the girl with the silver spoon
the lies that you're telling me are always true
it's true
you made a fool of me for believing you

so keeping up with the Joneses
keeps me hanging on
as long as I have the will to get along
and what I do for you is always wrong
but don't you worry
don't you worry
cause I would never give it up
as long as this time's still ticking on the clock
but when your pretty face won't be enough
now won't you want to won't you want to

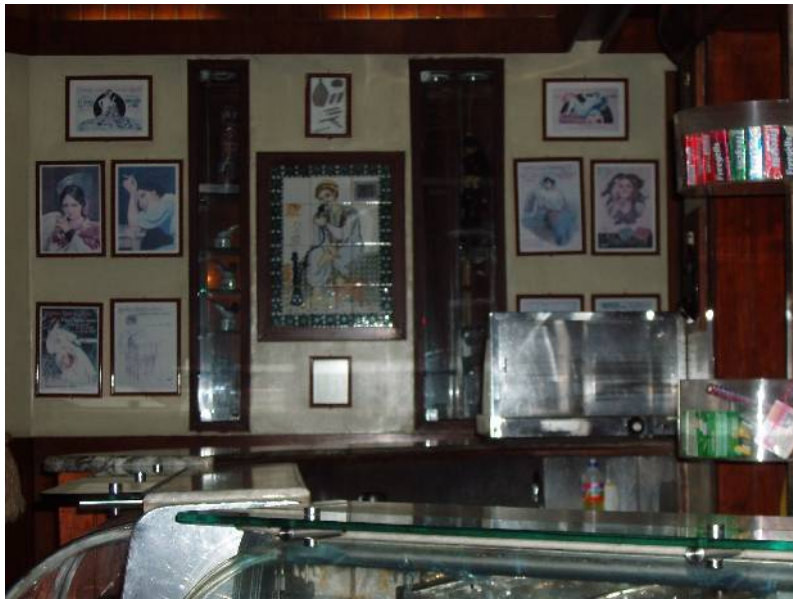
I love you the most when you are fast asleep
and whatever I do for you I'm still the creep
I realize that I'm not good enough
it's tough for sensitive men in a world that don't give a fuck

so keeping up with the Joneses
keeps me hanging on
as long as I have the will to get along
and what you do for you is never wrong
but don't you worry
don't you worry
cause you would never give it up
as long as the time's still ticking on the clock
but when your pretty face won't be enough
then I won't you want to won't you want to

now even your corduroys are faded through
and when you're walking away
well I think it's a better view
the lies that you tell yourself
are always true
so true
and you keep on talking till your face is blue

keeping up with the Joneses
keeps you hanging on
as long as you have the will to get along
and what you do for you is never wrong
so don't you worry
don't you worry
and I would never give it up
as long as this time's still ticking on the clock
but when your pretty face won't be enough
now won't you want you won't you want you don't you
want you don't you want to

בריחה

זבובים
מסתובבים
סביבנו. הם
קופצים,
מתגלגלים,
והולכים עלינו
עם הרגלים
המלוכלכות
הקטנות שלהם.
איך לעזאזל
יכולים להיות כל

כך הרבה מהם היום. או אולי אנחנו במיוחד טעימים עם האברים המזיעים שלנו. זה מזכיר לי אימרה ישנה בקשר לזבובים. לפיה, חרא הוא לא בהכרח טעים אפילו ש10,000- זבובים אוהבים לאכול אותו. הפעם אף אחד מהזבובים לא מוצא את עצמו בכוס הקפה שלי, אבל אני לוגם את כולו פשוט כדי להבטיח שהם לא יעשו זה אחר כך. זה ערב. בסימטה בקרבת מקום יש פעילות. קבוצה של ילדים הלבושים בלויים זזים באופן פראי ומניעים את הידיים שלהם למעלה ולמטה באופן מהיר. אנחנו מסתכלים בהם מאחורי גדר מתכת צבועה שחור העשויה מחניתות המצביעות לשמיים. היא בסביבות שני מטרים גובה ויוצרת הרגשה של בטחון. מדי פעם אנחנו יכולים לראות בקבוקי פלסטיק של סודה ביד"י הילדים. הם מרימים בקבוקים לאפים הקטנים שלהם, מחייכים, ורועדים מתענוג. יש איזה חומר צהוב דביק בחלק התחתון של הבקבוקים. זה בטח דבק. גם הקבצנים שבאופן קבוע פולשים לבית הקפה הצטרפו אליהם וכמדומה מקבלים את החלק שלהם של הכיף. החגיגה מופסקת על ידי מכונית משטרה שממהרת לתוך הסימטה. השוטרים רצים מהמכונית וחוזרים עם שקית ניילון גדולה אחת מלאה בבקבוקי דבק מוחרמים. אף לא אחד מהילדים נעצר. מכונית המשטרה נוסעת הלאה, וקצת אחר כך עובדים סוציאליים מגיעים במכונית. הילד עם השיער הפרוע נעלם, לצמיתות.

לברוח ממירוץ העכברים דרש מאיתנו 1) להיות מודעים לקיום של מירוץ העכברים ו-2) לדעת מה אנחנו באופן אישי רוצים. אחר כך זה היה פשוט עניין של בחירה ושל לגרום לזה לקרות. הפרק הזה יתאר בפירוט איך עזבנו.

להכין את היציאה שלנו לקח חודשים. במשך הזמן הזה שקלנו כל הזמן את הפתרון שלנו ואת ההשלכות. למרות זאת המטרות שלנו היו ברורות. סאנטארי רצה להתרכז באהבה ובלהוקיר את מערכת היחסים, ופאיבי רצתה בנוסף לטייל לדרום אמריקה ולפתח את מיומנויות הספרדית שלה. המטרות האלה נעשו לתוכנית אחת מאוחדת.

רשמנו את תאריך היציאה 29 באוקטובר 2004. שלושה חודשים קדימה. הרגל הראשונה היתה הבירה של ברזיל. אחד מעובדיו הקודמים וידידו של סאנטרי, פדרו, התגורר שם עם אשתו. זאת הייתה הנקודה הראשונה והיחידה של המצפן. לא עשינו לא תוכניות נוספות.

חודשיים לפני שעת ה-ש' קיבלנו את האישור הסופי משני הצדדים, והחלטנו שעכשיו עברנו את נקודת האל-חזור. אחר כך הפעילויות הכי קיצוניות החלו כולל סיום הסכמי עבודה, מכירת כל הרכוש, ולספר לחברים ולמשפחה שלנו על התוכנית.

כאשר סיימנו יחסי עבודה קיבלנו פידבק סותר. העובדים של סאנטארי התלוצצו שהוא בוגד ועובר לעבוד במיקרוסופט. היתה דאגה גדולה בקשר לעתיד של החברה. החברה הואנשה עליו והוא היה גם הדמות הציבורית והדובר. במקרה של פאיבי, קהילת העבודה הקטנה דאגה לגבי אבטחת המשכיות ומציאת עובד טוב חדש. ההחלטה שלנו נראתה לקהילות העבודה שלנו כאילו רימינו אותם באופן כלשהו. לגבינו, עבודה לא היתה יותר המשמעות של החיים.

הפחד מן העתיד ושאריות הכמיהה לבטחון עשו את העזיבה מין נסיעה לתוך הלא נודע. חשבנו על כל סוג של תסריטי סיוט שיכלו לגרום בעיות אחר כך. אלו כללו למשל דוחות שנתיים.

החברה, פקידים וביורוקרטיה לא לוקחים בחשבון את בני האדם שעוזבים את מירוץ העכברים. העניין האמיתי הראשון היה החוסר בכל כתובת תמידית. לא יכולנו להודיע לדואר, שופט שלום, ומוסדות ציבוריים אחרים מה כתובת העתיד שלנו. ההחלטה שלנו הייתה לשוטט בכל העולם בלי כל נקודות ציון. מקום מגורי הקבע התברר כאבן הפינה של הכשירות בחברה. אנחנו לא יכולנו למצוא כל פתרון אחר לבעיה שלנו מלבד לכוון את כל טרדת הדואר זמנית להורים שלנו.

ניסינו למנוע כל מיני בעיות שיכלו לקרות אחרי העזיבה כי אלו היו באופן אוטומטי נופלות לידי ההורים שלנו. ביקרנו משרד מסים והודענו להם על התוכניות שלנו וסיום קבלת משכורות. הם היו קצת מופתעים והרגשנו שהם פיקפקו בכנות שלנו. האתגר הבא היה הדוחות השנתיים של השנה כאשר היתה לנו עדיין הכנסה. לפאיבי היה מיסוי חצי-אוטומטי אבל לסאנטארי זה היה למעשה בלתי-אפשרי לתייק זאת בגלל ההיעדרות שלו.

אנשים לאט לאט מסולקים ממאגרי נתונים רשמיים. למסים אנחנו לא צריכים להיות אחראיים אחרי השנה 2005. או אם להיות מציאותיים, לפחות אחרי השנה 2006. זה באופן טבעי דורש שאנחנו נצליח להפטר מכל הרכוש

שלנו בפינלנד. באופן טבעי אנחנו לא עוד זכאיים לשרותים ציבוריים במקרה ואנחנו מבקרים בפינלנד. בשירותי הבריאות הציבוריים תקופת ההעברה היא שנה אחת. אנחנו נחזיק את האזרחות הפינית אלא אם כן אנחנו נרצה לקחת איזו אזרחות אחרת. חוק פני אוסר אזרחויות כפולות.

להפטר מכל הרכוש שאספנו, היה מאמץ גדול מאד. זה לא עשה הבדל גדול שלשנינו הייתה נטיה לפשטות ספרטנית במקום לאגור רכוש. המאמץ הכי גדול היה למכור מכוניות. מכוניות בנות כמה שנים מאד קשה למכור. הערך של מכונית נופל לחצי מיד כאשר זה נוהגים בה בפעם הראשונה מהחנות. אותו דבר לגבי דברים אחרים. ההצעה עבור אוסף התקליטורים של פאיבי הייתה מגוחכת,

והיינו צריכים למעשה לשלם כסף בשביל להשתחרר מהרהיטים שלנו. ההחלטה המשותפת היתה לא לקנות משהו אי פעם שוב. ההורים שלנו עזרו מאוד בלמקם, למכור ולהשמיד חפצים. אחרת שלושת החודשים שאנחנו השארנו לסידורים היו קצרים מדי. שמרנו מספר דברים כך שנוכל לתת אותם הלאה לידידים שלנו במסיבת הפרידה.

להכין את הברירה היה רק עבודה קשה במירוץ העכברים. עשינו הערות ורשימות של דברים שהיו עדיין צריכים להיות מטופלים. אחרי שמסיימים משהו מוחקים אותו מהרשימה ומרגישים סיפוק גדול. אחת החוויות הכי משמחות הייתה שריפת כל המסמכים שנשארו בקמין ובישול כמה נקניקיות באש יחד עם שמפנייה שקיבלנו כמתנת חתונה.

קריטריוני ההשמטה היו להשאיר רק דברים שיוכלו להכנס לתרמילי הגב שלנו. סאנטארי לקח כמה בגדים, שק שינה, ואוהל. עם פאיבי זה לקח ממש הרבה חזרות וסיווג קפדני של הדברים הכי הכרחיים להשיג את אותה תוצאה. עכשיו הרכוש שלנו נכנס לשני תרמילים ואנחנו עדיין מרגישים שאנחנו מביאים כמה דברים מיותרים. להעשות משוחרר מרכוש נותן הרגשה טובה והלבבות שלנו הרגישו יותר קלים, גם כן. עכשיו זאת לא בעיה לשנות מיקום מתי שאנחנו רוצים. אנחנו יכולים לשאת את כל רכושנו.

לקחנו כסף איתנו במזומנים ובצורה של כרטיס אשראי. לקחת כמות הגיונית של מזומן היה חכם כי ויזה שודדת 2.5% עמלה על כל משיכת מזומן. לתדהמתנו אחד הסניפים של נורדאה במרכז העיר הלסינקי הסכים לתת לנו רק 5,000 יורו במזומנים. הם טענו שאין להם מספיק כסף לשלם יותר ואמרו שהיינו צריכים

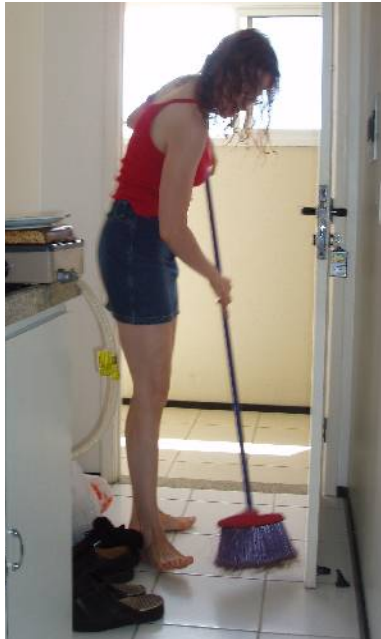
להזמין את הכסף מראש. המסקנה שלנו היתה שהכסף קרוב לוודאי מאוד בטוח בבנק הזה כאשר אפילו הבעלים שלו לא יכול לגשת אליו. למרבה המזל הבנק בנמל התעופה היה יותר משתף פעולה.

בזמן שדברים מעשיים עשו אותנו עסוקים וידאנו שיהיה לנו זמן לפגוש את החברים שלנו לפני העזיבה. כאשר סיפרנו להם על התוכניות שלנו קיבלנו איחולים לבביים להצלחה, אבל לעיתים קרובות גם קיבלנו שיטפון של תירוצים מדוע הם לא יכלו לעשות את אותו הדבר. כמה מהם הרגישו את עצמם קצת נבגדים על ידינו כאשר נטשנו את המערכת והארץ. הפתרון שלנו גרם להם להגן על הבחירות שלהם בחיים ועל התירוצים שהיו מאחריהן. אלו היו, למשל, הלוואת בית חדשה, קוטג' קיץ חדש, ילדים קטנים, ואי ביטחון של הכנסה. במקרה שלנו העושר הנראה לעין, שהיה למעשה מאוד קבוע וכבול, נתן להם הסבר של מה עשה את העזיבה שלנו אפשרית.

הרגשנו עצובים לעזוב את החברים שלנו והמשפחות בפינלנד. הילדים של סאנטארי נשארו עם האמהות שלהם. למרבה המזל הילדה הורשתה להשתתף בחתונה שלנו ובמסיבת הפרידה. סאנטארי באופן טבעי מתגעגע לשני הילדים שלו ושומר על קשר דרך אי-מייל עם הילדה. הילד עוד לא יכול לקרוא או לכתוב כך שלשמור על קשר איתו בלי העזרה של אמא לא מתלהבת עדיין לא אפשרי. אנחנו לא מצפים שהילדים יורשו לטוס לראות אותנו בחוץ לארץ כל עוד הם מתחת לגיל.

חשבנו לעיתים קרובות מדוע זה כל כך קשה לכמה אנשים לקבל את הבריחה ממירוץ העכברים. סיבה אחת אולי תהיה שזה כל כך נדיר. כל עוד אין דוגמאות במשפחה או בין ידידים, זה קשה לדמין מישהו עושה את זה. נראה כי רק העשירים והמפורסמים יכולים לעשות כך – כל האנשים האלו שאחרים מעריצים

ורוצים להיות כמוהם, אבל לא מעזים. סוג זה של רושם מבריק עושה את הבריחה לא ממשי. הקיצוניות האחרת מרשיעה את העוזבים כמנוודים חברתיים ומפסידנים. ראיית השחור-לבן היא בגלל העובדה שבתוך מירוץ העכברים לעזוב מוגדר על ידי המושגים של מירוץ העכברים. זה יכול להיות או פרס על ביצועים מזהירים, או עונש על אי-עמידה במהירות של מירוץ העכברים.

התחלנו לשקול לברוח ממירוץ העכברים בגלל הצרכים והרגשות שלנו. בדיונים מרובים שהיו לנו, חיפשנו נקודות מבט חדשות על ידי שאלות.

הרשימה באה מכילה כמה מהשאלות והמחשבות שהובילו לבריחה.

•קיום הוא חסר משמעות בלי לדעת את משמעות החיים.

•יש תמיד מישהו יותר טוב או יותר עשיר ממך, אבל כל אחד יכול להיות הכי מאושר.

•האם אני מעז להגיע לאושר?

•אושר יכול להיות פשוט אוהב ונאהב; אין לזה שום קשר עם עבודה, רכוש, או כסף.

•יש רק שביל נכון אחד בחיים, זה בדיוק האחד בו אתה הולך.

•אל תבטח באף אחד ואף דבר חוץ מעצמך כאשר אתה חושב על האושר שלך.

•שינוי יכול להתחיל רק מעצמך, כי אחרים יטיפו לך את מה שמועיל להם.

•כן ולא יחד הם התשובה הכי טובה לכל השאלות.

•אם אתה לא יודע מה שאתה באופן אישי רוצה מהחיים אתה צריך לעצור עד שאתה מוצא את התשובה.

גילינו שכל התשובות שלנו מובילות אל מה שחשוב לנו וגורם לנו אושר. התצפית הכי חשובה היתה שמירוץ העכברים לא יכל להציע לנו את הדברים האלה. זה היה צעד גדול בשבילנו.

ג'ון לנן מתאר את המחשבות האלה באופן מאוד מדויק בשיר שלו "דמיין".

John Lennon: Imagine

Imagine there's no heaven
It's easy if you try
No hell below us
Above us only sky
Imagine all the people
Living for today...

Imagine there's no countries
It isn't hard to do
Nothing to kill or die for
And no religion too
Imagine all the people
Living life in peace...

You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will be as one

Imagine no possessions
I wonder if you can
No need for greed or hunger
A brotherhood of man
Imagine all the people
Sharing all the world...

You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will live as one

החיים בחוץ

צהרים. השמש מאירה
בקצה השמיים כמו כדור
אדום של אש. למזלנו
השולחן שלנו הוא בצל.
אחרת היינו שרופים
ואדומים כמו לובסטרים
מבושלים. עיטוש. עוד
עיטוש. זה לא יכול להיות
אמיתי... יכול להיות
שמישהו חוטף שפעת
בחום הזה של מעל 30
מעלות צלזיוס? האוירה לא
מציאותית. השמש חורכת
והאף נוזל. מצד שני, זה
מותרות להיות חולה ועדיין
מסוגל לצאת. כלל אצבע

אומר שצריכים להשאר במקום חם כאשר חולים ובחוץ למעשה יותר חם מבבית
הממוזג שלנו. מתחת לבר המעוצב כפרסה העשוי מעץ כהה יש ויטרינת זכוכית
שהדלת שלה משמיעה צליל. היא נפתחת על ידי מלצרית החובשת רשת על
שיערה ויש לה סמרטוט שהושחר מאבק ביד שלה, וגם כפפות גומי צהובות.
הבחורה דוחפת את הסמרטוט בין העוגות והמדפים ומנקה אותם מאבק. אני
חושב על עוגה שנוקתה מאבק. האם מישהו היה מזמין את העוגות האלו עוד אם
הם ידעו איך הן מטופלות? האם זה יותר טוב שיש אבק על העוגה או שהאבק
הזה נוגב? חשבתי לטעום את עוגת הבננה שהוללה במדריך הנסיעה שלנו
כמעדן מקומי אבל אני חושב שאני אוותר אחרי הכל. אולי אני אחכה למשלוח
עוגות חדש ואקח חתיכה אז. מצד שני, בברזיל, באמזונס, בננה נאכלת עם אפר.
קרובי משפחה מתים נשרפים והעפר נאפה עם בננה ומוגש במשתה לאורחי
ההלווייה.

אנחנו מתעוררים בצהריים. אין מה למהר ואנחנו יכולים להקדיש זמן אחד לשני. כמה שעות אחר כך אנחנו מתחילים ללכת לסיגר-קפה. מלצרית שאנחנו מכירים מברכת אותנו בדלת ושואלת "דויס?". זאת כמעט המילה היחידה שאנחנו מכירים בפורטוגזית. אנחנו מנידים לחיוב ומקבלים את ההזמנה הרגילה שלנו לשולחן שלנו. פעמיים קפה עם קצף חלב.

אנחנו דנים בכל האפשרויות אחד עם השני. הודות לשיבות הפילוסופיות האלה מצאנו פתרון מושלם לאחת השאלות העתיקות של האנושות: מה בא קודם, הביצה או התרנגולת. הפתרון נמצא בסאגה הלאומית של פינלנד הנקראת קאלאואלה. התשובה היא ביצה. קאלאואלה מספרת שהעולם נולד מביצה של ציפור בשם סוטקה.

הקשר שלנו עם התת מודע התהדק. בעבר היינו זוכרים את החלומות שלנו לעיתים רחוקות אבל עכשיו אנחנו זוכרים אותם בפרוש כמעט מדי בוקר. אנחנו מספרים אותם אחד לשני כמו סרטים שראינו. אחרי העזיבה שלנו סאנטארי ביקר בחלומות שלו בכל תקופות החיים שלו עד

לילדות. בחלומות שלו הזהות שלו נבנתה מחדש חלק אחרי חלק כדי לשקף את הזהות החדשה של עצמו מחוץ למירוץ העכברים. זה יהיה מעניין לדעת איך פרויד היה מתרגם את החלומות האלה.

היום אנחנו נלך לקנות כרטיסי טיסה לתחנה הבאה שלנו, שהיא קרנבל הסמבה של ריו די ז'נרו. כך אנחנו נגשים את אחד מהחלומות הישנים של סאנטארי. לבזבז חמישה ימים בקופאקבאנה זה יקר יותר מהחודשיים שאנחנו מבזבזים בפורטאלאזה יחדיו, אבל הבנו שאין מחירים לחלומות.

אנחנו קופצים מהקפטריה לאוטובוס ופונים לסוכנות נסיעות. מאוד חם למרות שכמעט 4 אחרי הצהריים. אין לנו קרם הגנה משמש איתנו כי לא היתה לנו כוונה ללכת הרבה בחוץ. בדרך אנחנו נעצרים במרכול גדול לחפש אבקת תפוחי אדמה מעוכים. בחנות הקרובה אלינו זה אזל.

בנקודה הזאת סאנטארי רצה לכתוב שאנחנו הלכנו חזרה מהחנות. פאיבי חששה שהדגש על הליכה מגזים את מרחק ההליכה. עושה רושם שפאיבי פחדה שמישהו יבוא לבדוק את המרחקים הממשיים ולראיין עדים בשביל להוכיח את העובדות. היא גם טענה שסאנטארי הגזים במטרה לתת דמות מהודרת יותר של עצמו. זה בוודאי נכון.

הגענו חזרה לשכונה שלנו ביראסמה. נתן לקורא להחליט אם זה נעשה על ידי אוטובוס או ברגל. עצרנו באינטרנט קפה כדי לבדוק אם קיבלנו דוא"ל. להשיב לדוא"ל ולחפש קצת מידע לקח שעות. מירכזנו את חדשות הנסיעה שלנו ליומן שאנחנו מתכוונים לעדכן אחת לחודש.

ניתן לקרוא אותו ב[\[http://paivisanteri.blogspot.com\]](http://paivisanteri.blogspot.com).

אנחנו קוראים מהאינטרנט כמה חדשות על פינלנד. הן מרגישות מאוד מרוחקות. הרבה יותר מענין קומיקס הקרוי ויז' ווגנר. הוא מפורסם באופן יומי והוא על אישה החיה עם חזיר הקרוי ווגנר. זה פשוט כמונו. כשאנחנו צועדים מחוץ לבית הקפה אנחנו מרגישים מאוד מסוחררים ותוהים איך התמודדנו עם מעל שמונה שעות של עבודה רצופה במשרד.

כדי לנקות את הראשים שלנו מסערת המידע אנחנו נהנים מכמה שיותר קפה. כל הלקוחות התחלפו בבית הקפה בזמן שלא היינו חוץ מהאמן הבוהמי הזקן. הוא חלק מהריהוט כמונו. אנחנו הולכים להתגעגע למקום הזה כאשר אנחנו נטייל הלאה. תשתית צנועה מאוד מספיקה בשבילנו. זה מספיק להיות בעל שטח קטן עם תנור גז לבישול, מכולת טובה, איטליז, בית קפה נעים, אפשרות להשתמש באינטרנט מדי פעם, ואקלים נחמד.

החיים ממש הרבה יותר פשטניים כיום. אנחנו הולכים לישון כאשר אנחנו מרגישים מנומנמים ומתעוררים כאשר ישנו מספיק. לאכול לא קשור לארוחת צהרים או ארוחת ערב מתוזמנת. אנחנו אוכלים כאשר אנחנו רעבים. יש לנו את כל הזמן בעולם בלי ההגבלות המלאכותיות של קצב יומי. למעשה גילינו שהקצב שלנו עובד בגאוויות ושפל במקום התקופה היומית של 24 שעות. הדבר הכי חשוב הוא שיש לנו מספיק זמן. אנחנו יכולים להתרכז אחד בשני וללמוד להכיר את עצמנו טוב יותר.

כל יום אנחנו מתעוררים לגלות עוד דברים קטנים שעושים לנו טוב. בבוקר אין רעש מחריד של שעון מצלצל. לא צריכים להתלבש בעניבות, חליפות, או כל בגדי עסק לא נוחים אחרים. שיחת חולין לא נדרשת יותר וגם כל שיחה חסרת טעם אחרת, וגם לא התייפפות. הדבר הכי טוב הוא להיות מסוגל להעביר את הזמן

שלנו עם החברה הכי טובה האפשרית. אין לחלוטין לחץ, באופן חלקי הודות לתרבות המניאנה המקומית. זה לא שימושי להיות מתוסכל כי אף אחד אחר לא נעשה כן. דברים יעבדו טוב במוקדם או במאוחר, או אולי מעולם לא. כל האופציות מצוינות בדרך שלהן.

אנחנו נעצרים במכולת וקונים אוכל לימים הבאים. ללמוד להשתמש בשירות משלוח חנים לבית היה מאוד קשה לפאיבי בהתחלה. היא הרגישה מוזר שמישהו רץ לידינו עם עגלה בזמן שהלכנו בחזרה הביתה. אף על פי כן, אחרי שבחנה את זה כמה פעמים היא קיבלה את השרות. הקניות שלנו מאוד כבדות כי אנחנו צריכים לקנות מי שתייה, ובנוסף אנחנו צורכים ליטרים של משקאות קלים, ולבסוף אנחנו אוהבים אבטיחים.

בבית סאנטארי מתחיל לבשל. הוא ממש מאסטרו לבישול. אבל הוא לא השתמש במומחיות שלו כמעט בכלל בשנים שעברו בגלל שהיה עסוק בעבודה בפינלנד. עכשיו פאיבי מתפנקת עם כל מיני מטעמים. היום יש תבשיל עוף סיני. אחרי ארוחת ערב אנחנו

נהנים מסיאסטה והולכים לצעוד בשדירת החוף בערב. אנחנו מסתכלים על כמה ג'וגרים שעוברים על ידינו, ונעצרים בבר החוף האהוב שלנו מתחת לדקלים להקשיב לקול של הגלים.

בלילה, כאשר הגאות יוצאת, אנחנו הולכים חזרה לבית על החול של החוף. בחול סרטן צבעוני מסתכל בנו בסקרנות בעיניו הכחולות. הוא נראה כמו צעצוע, מעירה פאיבי. סאנטארי נוגע בסרטן בעדינות עם מקל מעץ וזה מהר חופר את עצמו לתוך החול.

נדמה שאהבה היא עבודה במשרה מלאה ודורשת את כל המאמץ שלנו. אנחנו מוכנים לתרום זאת כי אהבה עושה אותנו מאושרים. עדיין, זה לא יכול לספק בטחון לטווח ארוך ו-100% בטחון בחיים. לכן אנחנו נהנים מכל יום יחיד שאנחנו יכולים לחיות עם האחד האהוב.

המילים שנכתבו על ידי הביטלס בשיר "Let it be" מתארים במידה נאותה את הגישה החדשה לחיים שקיבלנו על עצמנו.

The Beatles: Let it be

When I find myself in times of trouble
Mother Mary comes to me
Speaking words of wisdom, let it be.
And in my hour of darkness
She is standing right in front of me
Speaking words of wisdom, let it be.
Let it be, let it be.
Whisper words of wisdom, let it be.

And when the broken hearted people
Living in the world agree,
There will be an answer, let it be.
For though they may be parted there is
Still a chance that they will see
There will be an answer, let it be.
Let it be, let it be. Yeah

There will be an answer, let it be.

And when the night is cloudy,
There is still a light that shines on me,
Shine on until tomorrow, let it be.
I wake up to the sound of music
Mother Mary comes to me

Speaking words of wisdom, let it be.
Let it be, let it be.

There will be an answer, let it be.
Let it be, let it be,
Whisper words of wisdom, let it be

צללים בגן העדן

מכונית שחורה
נעצרת מחוץ
לדלת הקפטריה.
שני גברים
קופצים החוצה
ורצים לדלת.
אחד הגברים
שרירי וקטן, השני
מאוד גבוה. הם
לובשים כומתות
ושכפ"צים נגד

כדורים. שניהם בעלי אקדחים וסכינים התלויים מהחגורות שלהם והיותר גבוה מחזיק מקלע בידיים שלו. הצוות של הקפטריה נועץ מבט באופן עצבני בגברים ואחד בשני. פתאום אני נזכר במקרה שקרה באסטוניה שבו אספו כסף בכח. האיש היותר נמוך מדגדג את הדק האקדח שלו. האיש היותר גבוה אומר משהו בפורטוגזית שאנחנו לא יכולים להבין. הוא מרים את המקלע שלו, דורך וטוען, ומחליק כדור לתוך הקנה המתחיל לירות בצוות המתחבא אחרי בר המהגוני. אנחנו תופסים אחד את השני ומתחבאים מתחת לשולחן האבן שלנו שעומד על רגלי דקל. כדורים ניתזים מהרצפה והקירות סביבנו בזמן שאנחנו שוכבים. אני שומע דפיקה ופונה לראות מה הגורם. יש רימון יד לידינו מוכן להתפוצץ. פתאום אני מרגיש מגע בצד גופי. אני פונה לראות מה הגורם ופותח את העיניים שלי. האהובה שלי מעירה אותי מנמנום הבוקר שלי ומציעה ללכת לקפה בוקר בבית הקפה. אנחנו מתלבשים ומתחילים ללכת לכיוון לאטה חמים וטעים. אנחנו מגיעים לבית הקפה. מלצרית שאנחנו מכירים שרה בשמחה והאומן הבוהמי מצטרף אליה במקהלה. הכל בסדר שוב.

הפרק הזה מוקדש לתופעות הלוואי שבהן התנסינו בזמן שאחרי בריחתנו ממירון העכברים. אחד הדברים הכי חשובים להבין הוא שאנחנו נישא את הצלקות של מירון העכברים בתוך עצמנו לדורות. הצורך להמשיך למשל הוא הטבע השני שלנו כי היינו כל כך לעומק במירון העכברים. סאנטארי נהיה מתוסכל כי ספר זה לא היה מוכן אחרי שלושה ימים ולילות של כתיבה בלי הפסקות. הוא קבע מועד אחרון, מסגרת זמן וציוני דרך לפרויקט הכתיבה וסיכם זמנים לפגישת ביקורת. זה אולי ישמע מבלבל כמו השיחות של טוני בלייר כאשר הוא היגן על השתתפות בריטניה בהתקפה על עיראק. שלוש-עשרה שנים של הנדסת תוכנה פרוצדורלית קשה לשכוח.

סאנטארי מפעם לפעם הרגיש ללא צורך חסר תועלת כי הזהות שלו כמעט לגמרי נבנתה על העבודה שלו. הוא התגעגע לעובדים בשביל לתת להם משימות. פאיבי הייתה בעלת סימפטומי גמילה יותר עדינים מדי פעם. הם בעיקר היו בקשר לאיסוף רכוש ורעיונות עסק.

חשבנו ברצינות על לקנות באגי-חוף בנויה מחיפושית של פולקסוואגן לסיור בדרום אמריקה. אחרי שראינו כמה באגים וניסינו להשכיר אחד גילינו שזה יהיה מטרד גדול להיות בעלים של אחד. זה יהיה בלתי-אפשרי לודא את המצב של

הבאגי, ונוסף לכך, בכל כמה אלפי קילומטרים היה דרוש טיפול קבוע והחלפות חלקים כמו מצתים. חוץ מזה, היינו צריכים לדאוג איפה להחזיק את המכונית בטוחה, ולבסוף, איך להפטר ממנה.

שקלנו גם להתחיל עסק משלנו. הקפטריה היתה מקום כל כך נחמד שאנחנו חשבנו על לקנות אותה. היו לנו שיחות עם הבעלים לגבי המחיר אבל למרבה המזל התעשתנו. בזמן שחשבנו על לקנות, מצאנו הרבה פגמים והרבה דברים שדורשים תשלומים ותשומת לב בבית קפה שאחרת היה כל כך נחמד. סביבת העסק הברזילאית היתה יכולה קרוב לוודאי להציע לפחות כמות בעיות כמו הפינית. חוץ מזה, אנחנו לא מדברים בכלל פורטוגזית.

אנחנו לא חופשיים מהבירוקרטיה של מירוף העכברים גם כאן. לפתוח חשבון בנק היה דורש להשיג מספר ביטוח לאומי מקומי הנקרא CPF. קרוב לוודאי היינו יכולים לקבל את זה אבל התהליך עצמו הרגיש מסובך ודרש עבודה קשה. חוסר מגורי קבע וכתובת הוא גם בעיה כאן. אפילו לשלם מראש מנוי לטלפון נייד דרש כתובת תמידית. למזלנו, החבר הברזילאי שלנו, פדרו, דאג לכך.

ניסינו להמנע מכל סוג של מגע עם פקידים. זה פשוט מתסכל. כאשר ניסינו להאריך את הויזות שלנו במשטרה הפדראלית בפורטאלאזה נדחינו פעם ראשונה בגלל שלבשנו מכנסי ברמודה, ובפעם השניה כי זה היה יותר מדי מוקדם לעשות את זה. להאריך לא עבד בנמל התעופה של רסיפה גם כן. הם הפנו אותנו לתחנת משטרה אחרת במרכז העיר. הסיבוך לא נפתר עדיין ואנחנו עשויים להיות מגורשים.

הפעילות או אי הפעילות של פקידי הממשלה בפינלנד עולה בראש מדי פעם. האם הם יקבלו את הדוחות השנתיים שלנו בזמן כך שאנחנו נמנע מבעיות אפשריות? יש עדיין קצת רכוש עזוב בפינלנד שקשה למכור וגורם בעיות. זה אולי יגרום לכמה השלכות לא נעימות שאנחנו לא נוכל לצפות. למרבה המזל הצורך לחשוב על תסריטי הסיוט האלה קטן בהרבה כבר כאשר שעת ה-ש' התקרבה בפינלנד. מצד שני, אנחנו מודעים שאין בחירות שיהיו נכונות או לא נכונות. דבר אחד שאנחנו בטוחים בו הוא זה: אנחנו לא רוצים לחזור למירוץ העכברים.

הבעיה הכי גדולה כרגע היא הואקום הסוציאלי בו אנחנו חיים. להתחבר עם אנשים אחרים מאוד קשה ולא רק כי אנחנו לא מדברים את השפה שלהם. בזמן שיחה עם אנשי מרוץ העכברים קשה למצוא נושאים משותפים. תיאור סגנון החיים שלנו וסיפור עזיבת מירוץ העכברים בדרך כלל גורר שתיקת מוות או שאלות חשדניות. אנשים אחרים שעשו את אותה ההחלטה עוד לא פגשנו. באופן טבעי אנחנו מתגעגעים לידידים שלנו בפינלנד ומנסים לשמור על קשר איתם דרך אי-מייל. סאנטארי גם מתגעגע לילדים שלו ולכלב שלו. בוריס מת לפני שאנחנו עזבנו כאילו הוא היה בעל אינסטינקט לחומרת האקלים הטרופי המתקרב.

מבחן אושר ב'

1. הערך את הערך של הדברים הבאים בהקשר לצרכים האישיים שלך. (0 = חשוב לך באופן אישי, ו-5 = חשוב לך בגלל אנשים אחרים):

5 4 3 2 1 0	הצלחה בחיים
5 4 3 2 1 0	עבודה משמעותית
5 4 3 2 1 0	שכן, מכונית, קוטג' קיץ ודברים דומים
5 4 3 2 1 0	משפחה, ידידים, קולגות
5 4 3 2 1 0	פנאי, בילוי, תחביבים
5 4 3 2 1 0	כסף, חיסכונות, השקעות

השב לשאלות הבאות בלי להשתמש במושגים של הצלחה, עבודה, רכוש, דברים, בית, מכונית, קוטג' קיץ, משפחה, ידידים, כסף, חיסכונות, השקעות, הלוואה, פנאי, תחביבים וחופשות:

2. מה עושה אותך מאושר?

3. משמעות החיים:

4. ככל שצברת יותר נקודות בשאלה הראשונה, כך אתה יותר מודע לקיום מירוצ העכברים. התוצאה המירבית היא 30. השווה את התשובות שלך לתשובות האחרות שנתת במבחן הקודם. במבחן היו השאלות: "2. אם הייתי זוכה בהרבה כסף בהגרלה הייתי" ו-"4. אחרי הפנסיה שלי אני אעשה". מה מונע ממך מלעשות את הדברים האלה כרגע?

5. האם אתה רוצה להיות מאושר בחיים שלך?

☐ כן ☐ לא

6. אם השבת כן, אנא כתוב בפירוט מה אתה הולך לעשות כדי להגיע לאושר ולמצוא את משמעות החיים שלך מעתה ואילך:

האם הערכים שלך התחלקו לפנימיים (הערכים האישיים שלך) וחיצוניים (מה אנשים אחרים רוצים או מצפים שתעשה)? האם אושר ומשמעות החיים שלך באמת מתחילים ממך? האם אתה יודע מה אתה באופן אישי רוצה מחיים?

הסיפור שאינו נגמר

הדלתות מעץ תמיד פתוחות.
בדלת הקדמית יש חבלים עבים
המחברים לדלתות. האווירה
תמיד מברכת אותך לשלום כאשר
אתה נכנס. זה כמו לחזור חזרה
הביתה. לא חשוב שהצוות נראה
עייף ומשועמם מלעבוד כאשר
אנשים חדשים מגיעים. הם עדיין
נותנים שרות טוב, לעיתים
קרובות אפילו יותר מדי טוב. כוס
הקפה עשויה להעלם בזמן שיש
עדיין קצת קפה בפנים, ואותו דבר
בקשר למאפרה. אני קורא למלצר
בפורטוגזית: "בום זיה, דויס קפה

קון לייטז א אסוגרינה א און סינסרו א און קוארום א דויס מלבורו לייטז פורפבור"
ודברים מתחילים לקרות. אנחנו מקבלים את המעוררים והברקות חיוך מופיעות
על פניו כאשר הוא קורא את הטקסטים מהחולצות שלנו. כתוב שם באותיות
ידידותיות וגדולות: "נאו אובריגאדו!" אתמול חיפשנו חנות ספרים כדי לקנות ספר
בספרדית או באנגלית לפאיבי לקרוא כשעברנו על יד חברה להדפסת חולצות.
הקבצנים המרובים ומוכרי רחוב בחופים, קפטריות, רחובות, ואוטובוסים גרמו
לנו יותר מוקדם לחשוב על לעשות טישרטים מיוחדים שיחסכו מאיתנו לומר את
אותה מאנטרה שוב ושוב. עכשיו היה סיכוי לעשות את זה. אחרי שקיבלנו את
החולצות בחנו אותן על שדירת החוף. הרוב הבין את המסר ועזב אותנו ללא
הפרעה עם חיוך. רק כמה אנאלפביתים ניגשו אלינו כדי למכור או לבקש כסף.
על אף שהטקסט על החולצה היה רק מחאה צנועה של בני תמותה פשוטים
כמונו, הייתה משמעות הרבה יותר עמוקה בטקסט משאנחנו היינו יכולים אי פעם
לנחש. בזמן שישבתי בקפטריה ונהניתי מסיגר הבנתי שהטקסט הזה מסכם
באופן מושלם והכי אמיתי את המהות הכי עמוקה של החיים מחוץ למירוץ
העכברים. אנחנו צריכים להיות מסוגלים לומר לעיתים יותר קרובות "לא תודה."

אנחנו מבינים שהמחשבות האלה הן רק עכשוויות.
גם הנסיעות שלנו וגם התהליך הפנימי שלנו
ימשיכו. למרבה המזל אנחנו אפילו לא יודעים
לאיפה זה מוביל. התמידות של שינוי היא ברורה
כי אנחנו לא דואגים לעתיד. אנחנו חיים כל יום
בזמנו, אוחזים את הרגע, עושים בדיוק מה
שאנחנו רוצים.

לחזור למירוץ העכברים לא נראה אפשרי.
האנוכיות שהוליכה אותנו לעזוב הפכה לזולתנות
חסרת אנוכיות וכבוד רב לחיים. בשבילנו, כל יום
יחיד יקר. הרצון היחיד שלנו הוא לפגוש אחרים
החיים מחוץ למירוץ העכברים בשביל לחלוק
חויות.

אדם יכול לשמוע את זרטוסטרא של פרידריך ניטשה אומר: "סופרמן מת: עכשיו
אנחנו רוצים שאדם שמח באופן אלוהי יחיה" בזמן שמקיאבלי התהפך בקברו.
באותו רגע בית הקפה לה הבנרה הפך לגן עדן על פני האדמה.

המהדורה הפינית המקורית : בפורטאלאזה וולינדה, ברזיל, ב-26.12.2004 –
22.1.2005,

פאיבי וסאנטארי.

התרגום לאנגלית : בבואנוס איירס, ארגנטינה, ב-27.6.2005 - 31.6.2005,

כנ"ל.

התרגום לעברית: בחיפה, ישראל, ב-29.12.2006 - 13.1.2007,

נועם בן-ארי.

נספח : רחשבות

הרחשבות הן אוסף של מחשבות רנדומליות. האוסף הוא בסידור אלפביתי ומכסה את הנושאים של ספר זה.

• כל החיים הם אחד ומחברים אחד לשני. לנסות להפריד את עצמך מאחרים זה לרמות את עצמך.

• האם אתה מעז לחיות את החלומות שלך או פשוט מוותר בלי אפילו לנסות?

• לחלום נותן הרגשה טובה אבל להגשים חלומות מרגיש אפילו יותר טוב.

• כמה כסף זה יותר מדי בשביל להגשים את החלומות שלך?

• כמה תהיה מוכן לשלם בשביל להיות שמח ליום אחד?

• אם אתה יכול לעשות או לקנות משהו זה באמת לא אומר שאתה חייב.

• אם אתה עושה משהו מדוע לא לעשות את זה טוב או לפחות הכי טוב שאתה יכול?

• אם היה לך רק יום אחד לחיות במירוץ העכברים אתה היית מבזבז רק יום אחד מהחיים שלך.

• אם אתה מחפש נצחון, רוח, או שיפור יש בעצמך דברים אפילו יותר גדולים לכבוש.

• לחיות מחוץ למירוץ העכברים זה אומר לעשות את הדברים שאתה באופן אישי רוצה.

•אהבה ומין מאוחדים באותה דרך כפי שאושר וחיים הם מחוץ למירוצ העכברים.

•לעשות החלטות זה חשוב ואין החלטות נכונות או לא נכונות.

•זכרונות עצובים וזכרונות עבר אחרים קושרים אותך לעבר, לא לחיים.

•אנוכיות היא דבר טוב אבל הדבר הכי טוב זה להיות אנוכי בריש גלי ובלי בושה.

•הדרך הכי טובה לנצח היא לא לשחק בכלל, כי רק מפסידנים משחקים.

•התהום בין אושר ומירוצ העכברים ניתנת לחצייה רק עם הבנה טהורה של תשוקות אישיות.

•האמת האבסולוטית היחידה היא ההבנה שלך של האמת ולכן אתה היחיד שיכול להשפיע עליה.

•הדרך היחידה בה אתה יכול להיות שימושי היא להפוך את עצמך לחסר תועלת.

•הדרך לגיהנום נסללת על ידי הדברים שאנשים אחרים רוצים ממך או מצפים ממך לעשות.

•לא יכולות להתקיים חברויות אמיתיות, חסרות אנוכיות, בתוך מירוצ העכברים.

•להיות מה שאתה באופן אישי רוצה להיות או לא להיות בכלל.

•להחזיק בבעלות או לא להחזיק בבעלות היא למעשה שאלה ריטורית.

•לטייל זה בפני עצמו יותר כיף מלהגיע למטרה.

•מדוע לעכב את הגשמת החלומות שלך?

•מדוע לסרסר את האושר שלך עבור כסף?

THE END